

پیشوای آینده جهان یا مهدی موعود

آقا شیخ مصطفی شیخ الاسلام عاملی

به اهتمام، تصحیح و مقدمه

محمد حسین حکمت فر حسین نصیر باغبان

سرشناسه	: شیخ الاسلام عاملی، مصطفی، ۱۳۰۰ - ۱۳۸۰.
عنوان و نام پدیدآور	: پیشوای آینده جهان، یا، مهدی موعود/ مولف مصطفی شیخ الاسلام عاملی؛ به اهتمام، تصحیح و مقدمه محمد حسین حکمت فر، حسین نصیرباغبان.
مبخصات نشر	: دزفول: دارالمومنین: دانشگاه صنعتی جندی شاپور، ۱۳۹۲.
مبخصات ظاهری	: [۶]؛ ۲۴۷ ص.: نمونه، عکس.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۶۱-۲۵-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۵؛ به صورت زیرنویس.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق -
موضوع	: نت-- دفاعیه ها و ردیه ها
شناسه افزوده	: ک. فر، محمد حسین، ۱۳۳۲ - ، مصحح، مقدمه نویس
شناسه افزوده	: نصیرباغبان، حسین، ۱۳۶۵ - ، مصحح، مقدمه نویس
شناسه افزوده	: دانشگاه جندی شاپور
رده بندی کنگره	: BP ۵۱/ ۲۸۲۹: ۱۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۳۲۸۰۱

پیشوای آینده جهان یا مهدی موعود

مؤلف: مصطفی شیخ الاسلام عاملی دزفولی

مترجم و تصحیف: محمد حسین حکمت فر - حسین نصیر باغبان

انتشارات دارالمؤمنین

نشانی ناشر: دزفول - خیابان حریت بین ایثار و مفتوح پلاک ۱۴

کد پستی: ۶۴۱۶۰۷۴۴ همراه: ۰۹۱۶۱۴۱۸۰۴۹

طراح رای: مهندس پور نعمت

طرح روی جلد: حسین امیری

تیراژ: ۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۰۳

چاپخانه: شیرین - لیتوگرافی ارسا

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

۰۰-۲۵-۵۱۶۱-۶۰۰-۹۷۸ شابک: ۰۰-۲۵-۵۱۶۱-۶۰۰

(کلیه حقوق برای انتشارات دارالمؤمنین محفوظ است)

از طلقانی و او از جلودی و او از حصی بن معاذ و او از قیس بن جعفر و او
 از یونس بن ارقم و او از ابی سیر بن شیبان و او از ضحاک بن زاعم
 و او از نزال بن سیر و روایت نموده که علی دج (خطبه) و او از یزید بن
 از محمد بن نثار الهی سه بار فرمود سکنه قبر این نقدر دینی یعنی هر چه
 خواهد از فرسخ هر سید بستی از آنکه مرا نیامید در آن حال صصصه بن
 صصصه (ابن) برخواست و گفت یا امیر المؤمنین و جبال که خواهد
 فرمود که بستی که از سکنه را سکنه آنچه را خواسته میداند بخوابند
 هر سید و از پرسه و از سکنه که این کار را فرمود تا بهت که مانند
 آمد و نقدر را لب بپوشید و اگر بخوابد از آنها بتوجه زهم صصصه
 عوض کرد و بقرا فرمود یا دیگر که علامات اینهاست الی

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
پیش سخن	۱
در چگونگی ویرایش کتاب	۱۰
تاریخ	۱۲
زندگانی و خودنوشت مؤلف	۱۴
حکایت و احادیث منقولہ از محمد باقر عاملی	۲۸
مقدمه مؤلف	۳۴
دیباچه	۳۸
مبانی اسلام و شیعه جهت قبول وجود مهدی (ع)	۴۸
۱- توحید	۴۸
۲- معاد	۵۰
۳- لزوم دین در جامعه بشری	۵۰
۴- لزوم معجزه	۵۱
۵- وحی، فرشته، شیطان و جن	۵۳
۶- خاتمیت و اسلام	۵۱
۷- امامت و فلسفه آن	۵۴
۸- لزوم حجت	۷
دلایل وجود مهدی (ع)	۶۱

۷۷	ایرادهای وارده و پاسخ آن ها
۸۳	توحید و خرد
۸۷	توانایی خدا و آیین طبیعت
۹۰	طبیعت و معجزات
۹۰	آیین جهان روحی و معنوی
۹۲	قرآن و زندگی هزار ساله
۹۸	ایراد دوم: عدم توافق با طبیعت
۱۰۲	دانشی الهی و زندگی مهدی (ع)
۱۰۵	کشف صفت قیام و عمر هزار ساله برای بشر
۱۰۷	چطور می خوانیم مرگ را از بین ببرند؟
۱۰۸	مرگ نابود می شود
۱۱۱	خواب و خون
۱۱۵	ایراد چهارم
۱۱۵	ایراد پنجم
۱۲۴	سخن دیگر
۱۲۹	ابطال مهدی نوعی
۱۳۰	چگونگی ارتباط با مهدی (عج)
۱۳۱	چرا در اسلام موضوعات مجهول و اسرارآمیز هست؟
۱۳۸	دلیل عقلی بر ظهور مهدی (ع)

۱۴۳	موافقت پیدایش مهدی با خاتمیت اسلام
۱۴۸	ابطال مذاهب ساختگی
۱۵۸	تقسیم محال به ذاتی و عرضی
۱۵۸	اول- محال ذاتی
۱۶۰	دوم- محال عرضی
۱۶۳	ملیقات کتاب «مهدی موعود»
۱۶۳	سخنرانان المؤمنین درباره نشانه های ظهور مهدی (ع)
۱۶۴	ترجمه سخنرانی امیر المؤمنین به فارسی درباره ظهور مهدی (ع)
۱۶۹	تصاویر، اسناد و مدارک
۲۱۵	ضمایم
۲۱۶	شعری در رثای آقا شیخ مصطفی عاملی از حبیب الله نظیری
۲۱۷	نمونه ای از استفتائات آیت الله آقا شیخ مصطفی عاملی
۲۲۲	زندگی نامه آقا شیخ حبیب الله عاملی فرزند مولف
۲۳۵	نمونه ای از اشعار آقا شیخ مصطفی عاملی
۲۳۹	فهرست کتب مولف
۲۴۱	نمایه
۲۴۲	آیات قرآنی
۲۴۴	احادیث و جملات عربی
۲۴۴	اسامی اشخاص، اماکن، گروه ها
۲۵۰	کتاب نامبرده شده در متن

بسم الله الرحمن الرحيم

پیش سخن

بسم الله الرحمن الرحيم
 ظلمت آباد علی صبری وجود آورد و بذر ارادت را در مزرعه
 بوستان غیب تربیت فرمود تا از آن بذر، شجره انسانی سر بر آورد.
 و صلوات بی عدّه و درود بی حدّ بر روح مقدّس و کالبد مطهر
 سید کاینات و سرور موجودات سید انبیاء و سلطان اصفیاء محمد
 مصطفی (ص) که ثمره شجره وجود در درخت کرم و جود است. و
 درود و سلام بر اهل بیت او که شمس حقیق اند و سحابه کرام
 او که نجوم طریقت اند.

در آغاز سخن به آگاهی خوانندگان با ارج می رساند نظم
 به این که نویسنده گرانقدر کتاب ممتع «پیشوای آینده جهان»
 مهدی موعود» در مقاله ای تحت عنوان «زندگینامه خود نوشت»
 مؤلف» که در پی این مقدمه آمده به جزئیات و سیر حوادث و

پیراسته بود. از بدایت حال تا نهایت احوال تملق احدی ننموده و هرگز دامن قناعت به لوث طمع آلوده نساخت. با وجود پیری، ذکا و عقل از ناصیه پرچینش درخشان، و محفل او زیارتگاه خواص و عوام بود و لذا می توان او را یک استثناء دانست که پا بر سر هوای نفس و خودخواهی هایی که خاص بشر است گذاشته و در دام افراد متظاهر که خواه ناخواه در هر جامعه حضور دارند و هر یک به صورتی در پی مقصور خویش اند گرفتار نشد و باید گفت در شرح حالات و صفات ایشان عبارت وافی نیست، و در بیان مناقب و کمالات ایشان اشارت کافی نیست و در کلام آخر سخن گهربار مولای متقیان حضرت میر مؤمنین علی علیه السلام - در وصف آن عالم عامل و عارف کامل پانصد ساله و دلنشین است:

«فی الارض مجهولون و فی السماء معروفون»^۱

استاد العلما آقا شیخ مصطفی انصاری از هنگام صباوت تا ریحان جوانی و عنفوان زندگانی به تحصیل علوم و کمال کمال اشتغال داشت و از همان دوران صباوت آثار بلوغ فکری و بلوغ علمی در او محسوس بود. مقدمات دانش و دروس حوزه را با تسلط فراوان فرا گرفته و انواع علوم و فنون را از محضر فیض بخش آن استاد مآخته و اندوخته بود. آن حضرت به صحبت و مجالست بسیاری از ارباب

^۱- مجلسی محمدباقر، بحار الانوار، جلد ۳۲، ص ۲۴۸

دین و عباد اهل یقین فایض گشت و از آن بزرگان به دریافت اجازهٔ اجتهاد مباحی شد و خود نیز با اهل علم و ادب و مردمان صاحب‌دل نشاطی عظیم داشت. او عزّت را در عزلت می دید و اوقات خود را به تدریس در مدرسهٔ علمیّه عارف عظیم الشان آن سید علی شاه رکن الدّین^۱ معروف و امامت جماعت آن مسجد رفیع المکان را عهده دار گشت و سال ها صاحب منبر و محراب بود. فخر اسراء آقا شیخ مصطفی از جمله اخیار و طبقه ابرار بود. او هموار در تمام مهمّات مسلمین و مواسات فقرای مؤمنین سعی بلیغ بکار می کرد و در رشته مساعی جمیل در خیرخواهی مردم مبذول می داشت و صابریح سال عموم را در مجالس عمومی و خصوصی گوشزد می کرد سرگام مردم بردایره وجود آن مرکز اهل معرفت و رشاد حلقه می زدند. عقد مجالس مواعظ و نصایح دلنشین در مقام ارشاد و ایقاظ و تهییج و وعظت با کمال فصاحت سخن می راند و در آن حالت لطف و سادگیت سخن او بیشتر تجلّی می کرد. در یک کلام سخن او مقبول و مقرب ها بود. آن چهره افروخته لمعات جلال و جمال حاضر فاضل مصطفی که از حسن و جمال ظاهری بهره ای تمام داشت، در زیر فضایل ظاهری و باطنی آراسته بود و در شهامت نفس و مناعت

^۱ از عرفای دورهٔ تیموری

طبع به اندازه ای بود که جز خانه مسکونی چیزی نداشته است. او میل منوط بی اندازه به باقیات صالحات و کارهای نیک داشت. تأسیس مؤسسه خیریه چهارده معصوم در دزفول از آثار ماندگار ایشان است. همواره منبع خیرات و حسنات گوناگون بود، هرچه از دستش بر می آمد در راه آسایش و رفاه محتاجان و نیازمندان می کوشید و از توجه به حال آنان دریغ و مضایقه نداشت. با این کار از دنیا بی بهره بود چنان ممانعت طبعی داشت که حتی تحق و دیباچه برای او می رسید به فقرا و نیازمندان حواله می نمود، اثر این استغنائی طبع و کمال بی طمعی در نزد طبقات مختلف مردم حتمی بود. باید بدانیم که همه از این دنیای فانی یکی پس از دیگری می روند و نیکی جز نام نیک نیکوکاران که به آثار و اعمال خود صبغه الهی کردند و برای خدا کار کردند اثر و نشانی بر پا نماند. اثر خیرات و پاداش نسبت آن صاحب جود و کرم تا روز شمار به ارواح مقدسه و شهدای صالحه ایشان متواتر و متوالی باد.

بر این رواق زیر جلد نوشته اند به زر

که جز نکویی اهل کرم نخواهد شد

آن مقتدای اهل دین و پیشوای ارباب یقین در عبادات و آداب و سنن و فرائض شرعی و محاسبه النفس مواظبت بی نهایت داشت و با آن همه کبر سن و ضعف و ناتوانی اصلاً از عبادات دین تقاعد نمی ورزید و به قدر امکان در شب زنده داری و ریاضت بدنی و ترک لذات دنیوی فرو گذاری نمی کرد.

اگر لذت لذت بدانی دگر لذت نفس لذت نخوانی

آقا شیخ مصطفی از ارباب شوق و اصحاب ذوق بود و قریحه شاعری دست بر گاه بر سبیل تفرج اشعاری نغز و شیوا می سرود که حکایت اطمینان و فکر بسیط ایشان دارد و در شعر فروزان تخلص می نمود لذت را از اشعار آن بزرگوار تیمناً و تبرکاً نوشته و در پایان کتاب ثبت افتاد.

روز چهارم بهمن ماه سال یک هزار و سیصد و هشتاد شمسی مطابق با دهم ذی قعدة یک هزار و چهار صد و سیست و دو قمری یادآور خاموشی شمع فروزان معنویت و ایمان و رشد علوفان روزگار حضرت آیت الله آقا شیخ مصطفی عاملی شیخ الاسلام است. در این روز همای روح پر فتوحش به آشیان علین خریدار پیکر پاک و مطهرش در میان تکریم فراوان و تجلیل با شکوه در آرامگاه خانوادگی واقع در کنار بقعه متبرکه حضرت محمد بن

جعفر طیار (ع) به خاک سپرده شد. رجاء واثق آن که افشار مختلف با خواندن سوره قرآنی برای آن ذات شریف که از سرستان جام حقیقت بود طلب مغفرت نموده، و با توسّل به روح ملکوتی آن خلوت نشین بی نشان در کارها و حل مشکلات کمک و مدد جویند.

برای ما چون گذری همت خواه

که زیارتگه رندان جهان خواهد بود

به هر سو، کتاب «پیشوای آینده جهان یا مهدی موعود» برای عرضه به پیشوایان، صاحبان ذوق سلیم و روح لطیف آماده شده، و نویسندگان این سطر، در حد توانایی خود کوشیده اند تصحیح این کتاب را با کمال رغبت و با رعایت امانت انجام دهند و چون احتمال بعضی غلط های جزئی در این کتاب ناپذیر است لذا این گونه غلط ها را خوانندگان ارجمند با ذوق سلیم خویش توانند دریافت، و امیدوار است غلطی فاحش که قصد اصلی کتاب را دگرگون سازد در آن راه نیافته باشد. در اینجا لازم است از حسن توجه و اهتمام عالمانه خاندان معظم و معزز مشایخ علمای که در انجام این مقصود سعی بلیغ و رفتار فتوّت آمیز کردند و همه نوع مساعدت و پایمردی نمودند و به کالبد کتاب روحی تازه

بخشیدند تقدیر و سپاسگزاری به عمل آید. امید است مساعی خالصانه این عزیزان و سروران گرامی در آستان آن که نهایت معارف عارفان و مقصود جان صاحب‌دلان است مقبول و نزد اهل بصیرت مشکور افتد. و جهد این بندگان ناتوان که در تصحیح و جمع و نشر کتاب صرف همت نموده ایم منظور گردد و شرف قبول افتد.

در بیان، مقال خویش را با سخنی عارفانه و حکمت آموز به پایان می‌رسانم. بسیار فرق است میان آنچه گِل پرورد تا آنچه دل پرورد. اگر آنچه گِل پرورد به مُلک جهان خرنند، آنچه دل پرورد به مُلک جان خرنند.

فرق است میان آن که با چشم بر سر
باید که در چشم انتظارش بر در

والحمد لله اولاً و آخراً

محمد حسین حکمت فر حسین نه‌دانش

در چگونگی ویرایش کتاب

کتاب پیش رو رساله ای کلامی در خصوص امام دوازدهم شیعیان مهدی موعود (ع) است. نویسنده سعی کرده است تا در خلال سطوری چند مسئله وجود مهدی موعود را بر اساس عقل و نقل یعنی با بهره گیری از استدلالات علمی و اخبار و احادیث به اثبات رساند. سبک و شیوه وی به طوری است که از جملات بلند و پیچیده استفاده می کند و این به قلم نویسنده مربوط می گردد. نگارش بیش از شصت سال از نگارش کتاب، محتوا و موضوع آن برای مسلمین از دست نرفته و همچنان محل سؤال است. نویسنده، اطلاعات عمومی وسیعی داشته و بر این اساس توانسته است روایات و احادیث جالب و به روز با وضع جامعه تطبیق دهد. مصححین در این کتاب سعی داشته اند تا علاوه بر ویرایش کتاب و استفاده از علایم نگارشی و ویرایش ادبیات فارسی، منابع و کتبی را که نویسنده به آن اشاره نموده است مشخص نموده و به آن ارجاع دهند. بطور مثلاً احادیث را که نویسنده از اهل سنت نقل نموده است پیدا نموده و حتی امکان در پاورقی قرار دهند. همچنین کتبی که نام آن ها در متن آمده است با ذکر کامل نام نویسنده و حتی الامکان محل نشر آن در پاورقی درج گردید. مطالبی را که نویسنده درون متن بیشتر شرح داده